

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

PINESKA czy PINEZKA?

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Dawno, dawno temu był to jeden z wyrazów, którymi straszono na dyktandach. Na szczęście pod koniec ubiegłego wieku „zalegalizowano” obie formy pisowni: PINEZKA (starsza, tradycyjna) i PINESKA (nowsza, zgodna z wymową). Rzeczownik PINEZKA pochodzi od francuskiego słowa: punaise [wym. pyNEZ]. Właśnie ze względu na fonetyczne [z] w wyrazie pierwotnym bardzo długo jedyną poprawną formą w polszczyźnie była PINEZKA. Słowo to jednak zawsze wymawiano bezdźwięcznie [pineska], o pochodzeniu wyrazu mało kto wiedział, a zakończenie -zka jest tak nietypowe dla polszczyzny, że w końcu językoznawcy zaakceptowali formę PINESKA, dzięki czemu od kilkunastu lat jest ona już notowana w słownikach. Francuskie punaise to dosłownie ‘pluskwa’ – główka pinezki jest szeroka, płaska i okrągła, a więc przypomina kształtem tego paskudnego, niegdyś często występującego pasożyta. Znaczenie francuskiego pierwowzoru lepiej oddaje synonim PINEZKI, czyli PLUSKIEWKA.